

پاسخ به سوالات مطروحه در خصوص صندوق واسطه‌گری مالی یکم (ETF)

مقدمه:

وزارت امور اقتصادی و دارایی به نمایندگی از دولت جمهوری اسلامی ایران قصد دارد باقیمانده سهام خود در بانک‌های ملت، تجارت و صادرات ایران و بیمه‌های البرز و اتکایی امین را واگذار نماید.

مستند قانونی:

جزء (۲) بند (الف) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور.

مصوبات هیأت وزیران:

- ✓ مصوبه شماره ۳۶۲۲/ت/۵۷۵۷۹-هـ مورخ ۱۳۹۹/۱/۲۰.
- ✓ مصوبه شماره ۶۱۹۳/ت/۵۷۵۸۷-هـ مورخ ۱۳۹۹/۱/۲۷.
- ✓ مصوبه شماره ۱۱۹۲۵/ت/۵۷۶۴۹-هـ مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۳.

فرآیند انجام کار:

از طریق پذیره‌نویسی واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله (ETF) "واسطه‌گری مالی یکم".

اهداف تشکیل صندوق:

- ✓ مردمی کردن اقتصاد.
- ✓ تعمیق بازار سرمایه.
- ✓ جمع‌آوری نقدینگی خرد.
- ✓ ایجاد امکان دسترسی آحاد مردم کشور به بازار سرمایه و انتفاع عامه مردم از رشد این بازار.

مزایای صندوق:

- ✓ شفافیت قیمتی.
- ✓ پایین بودن ریسک به دلیل داشتن ترکیبی از سهام ارزنده بانکی و بیمه‌ای.
- ✓ بازارگردانی در راستای حمایت از سرمایه‌گذاران خرد.

ارزش تقریبی سهام قابل معامله: (در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۱۳)

۲۳/۸۰۰ میلیارد تومان.

تخفیف برای مردم:

۲۰ درصد (۳۰ درصد نسبت به قیمت‌های روز ۱۳۹۹/۲/۱۳)

سوال‌ها:

سوال (۱): چرا فرآیند عرضه واحدها به صورت بلوکی نبوده و در قالب (ETF) در نظر گرفته شده است؟
پاسخ: دولت می‌توانست به راحتی سهام خود در سه بانک و دو شرکت بیمه را از طریق بورس به فروش رساند؛ لیکن عرضه سهام به صورت ETF، با هدف مردمی کردن اقتصاد (افزایش ضریب نفوذ بازار سرمایه) و انتفاع عامه مردم (حتی افرادی که تاکنون در بازار سرمایه فعال نبوده‌اند) از رشد بازار سرمایه صورت گرفته است.

سوال (۲): با توجه به این‌که صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس (ETF) سه صندوق (واسطه‌گری مالی، خودروسازی و صنایع فلزی و صنایع پالایش نفت و پتروشیمی) هستند، آیا فردی که با کد ملی (یا کد بورسی) خود در صندوق اول (واسطه‌گری مالی یکم) تا سقف ۲ میلیون تومان پذیره‌نویسی می‌کند، امکان پذیره‌نویسی در سایر صندوق‌ها را دارد یا خیر؟
پاسخ: بله، منعی برای پذیره‌نویسی در سایر صندوق‌ها وجود ندارد؛ لیکن تخفیف در نظر گرفته شده فقط برای یک صندوق اعمال می‌شود. (فعالاً چنین تصمیمی اتخاذ شده و بستگی به میزان استقبال مردم از صندوق واسطه‌گری مالی یکم دارد).

سوال (۳): مدت انجام پذیره‌نویسی صندوق واسطه‌گری مالی یکم تا چه روزی ادامه دارد؟
پاسخ: شروع پذیره‌نویسی از بامداد روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۴ لغایت ساعت ۲۴ روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۲/۳۱ انجام خواهد بود.

سوال (۴): پذیره‌نویسی واحدهای صندوق از چه طرقی قابل انجام است؟
پاسخ: پذیره‌نویسی واحدهای این صندوق از طریق کارگزاری‌های بورس، سامانه‌های آنلاین معاملاتی و درگاه‌های غیر حضوری و حضوری (شعب) بانک‌های منتخب صورت می‌پذیرد.
درگاه‌های غیر حضوری و حضوری بانک‌های منتخب به منظور پذیره‌نویسی واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری "واسطه‌گری مالی یکم" تاکنون به شرح زیر است:

ردیف	نام بانک	درگاه‌های غیر حضوری				درگاه حضوری
۱	ملی ایران	سایت بانک	سامانه بام	پیام رسان بله	اپلیکشن ایوا	نشان بانک از اپلیکشن آپ
۲	سپه	سایت بانک	اینترنت بانک	همراه بانک		
۳	مسکن	سایت بانک	اینترنت بانک	همراه بانک	کیوسک بانک	
۴	کشاورزی	سایت بانک	اینترنت بانک			
۵	رفاه کارگران	سایت بانک	اینترنت بانک	همراه کارت رفاه		
۶	ملت	سایت بانک	اینترنت بانک	همراه بانک	همراه پلاس	سامانه سکه
۷	تجارت	سایت بانک	اینترنت بانک	همراه بانک	اپلیکشن ست	اپلیکشن بات
۸	صادرات ایران	سایت بانک	همراه بانک صاب			
۹	قرض الحسنه مهر ایران	سایت بانک	همراه بانک			
۱۰	پارسیان	سایت بانک	پیام رسان آی‌گپ	اپلیکشن تاپ		
۱۱	پاسارگاد	سایت بانک				
۱۲	اقتصاد نوین	سایت بانک				

در صورت افزایش درگاه‌های غیرحضوری مندرج در جدول فوق توسط بانک‌ها یا اضافه‌شدن بانک‌های دیگری به لیست بانک‌های منتخب جهت انجام فرآیند پذیرهنویسی، مراتب از طریق روابط عمومی وزارت امور اقتصادی و دارایی اطلاع‌رسانی خواهد شد.

در هر حال اکیداً توصیه می‌شود به منظور جلوگیری از شیوع ویروس کرونا، پذیرهنویسی از طریق درگاه‌های غیرحضوری بانک‌ها صورت پذیرد.

سوال (۵): نماد صندوق جهت پذیرهنویسی از طریق کارگزاری‌ها چیست؟

پاسخ: نماد صندوق "دارا یکم" است که افراد دارای کد بورسی می‌توانند در روزهای کاری از ساعت ۱۴:۰۰ لغایت ۱۶:۰۰ اقدام به خرید نمایند.

سوال (۶): کف و سقف مبلغ پذیرهنویسی برای هر فرد چقدر است؟

پاسخ: حداقل مبلغ پذیرهنویسی برای هر یک از اشخاص حقیقی ایرانی دارای کد ملی ۱۰ هزار تومان و حداکثر مبلغ پذیرهنویسی معادل ۲ میلیون تومان می‌باشد. (مضریبی از ۱۰ هزار تومان)

سوال (۷): آیا امکان پذیرهنویسی بیش از یک بار و در چند مرحله وجود دارد؟

پاسخ: بله، انجام پذیرهنویسی به میزان کمتر از ۲ میلیون تومان و در چند مرحله برای هر کد ملی بلامانع است؛ مشروط بر این که مجموع پذیرهنویسی‌های انجام شده برای هر کد ملی، بیشتر از سقف ۲ میلیون تومان نباشد. در صورت عدم رعایت سقف ۲ میلیون تومان برای هر کد ملی، برگشت وجوه واریزی متقاضیان در طی مدت پذیرهنویسی توسط بانک‌های منتخب ممنوع می‌باشد.

سوال (۸): اشخاص حقوقی چگونه و تا چه سقفی می‌توانند پذیرهنویسی نمایند؟

پاسخ: پذیرهنویسی واحدهای سرمایه‌گذاری موضوع این دستورالعمل صرفاً شامل اشخاص حقیقی ایرانی بوده و اشخاص حقوقی نمی‌توانند در پذیرهنویسی شرکت نمایند و استفاده از حساب آن‌ها برای پرداخت وجوه امکان‌پذیر نیست.

سوال (۹): آیا امکان پذیرهنویسی برای ایرانیان مقیم خارج از کشور وجود دارد؟

پاسخ: بله امکان پذیرهنویسی برای هر فرد ایرانی دارای کد ملی بدون وجود محدودیت سنی وجود دارد.

سوال (۱۰): با توجه به این که انجام معاملات واحدها از ۲ ماه به بعد از تخصیص امکان‌پذیر است، مبنای محاسبه ۲ ماه، چه تاریخی است؟

پاسخ: شروع پذیرهنویسی از بامداد روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۴ لغایت ساعت ۲۴ روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۲/۳۱ بوده؛ لذا مبنای محاسبه دو ماه، تاریخ پایان پذیرهنویسی (۱۳۹۹/۲/۳۱) خواهد بود.

سوال (۱۱): پس از گذشت ۲ ماه، امکان معامله کل یونیت‌ها مهیا می‌شود یا درصدی از یونیت‌ها؟
پاسخ: کل یونیت‌ها.

سوال (۱۲): در صورت مشارکت بیشتر مردم، طبیعتاً تعداد یونیت کمتری به هر شخص تخصیص داده می‌شود و بخشی از وجوه می‌بایست به حساب مشتریان واریز گردد. چه زمانی می‌توان به طور دقیق تعداد یونیت‌های اختصاص یافته به افراد را مشخص کرد؟

پاسخ: در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۳۱ فرآیند پذیره‌نویسی به اتمام می‌رسد و یک هفته پس از این تاریخ، مشخص می‌گردد چه تعداد یونیت به هر فرد اختصاص می‌یابد. در صورت مشارکت کامل یا کمتر، حداکثر ۲۰۰ یونیت به هر کد ملی اختصاص می‌یابد و در صورت مشارکت بیشتر، کمتر از ۲۰۰ یونیت (از طریق تسهیم بالنسبه) اختصاص می‌یابد.

سوال (۱۳): در صورت مشارکت بیشتر مردم، عودت مازاد واریزی‌ها به چه شکل انجام می‌شود؟
پاسخ: عودت وجوه به هر دلیل از جمله اضافه پرداختی و مازاد ناشی از تسهیم بالنسبه توسط صندوق صرفاً به شماره شبای پرداخت کننده صورت می‌پذیرد.

سوال (۱۴): آیا این امکان وجود دارد که بانک‌ها وجوه واریزی مردم بابت پذیره‌نویسی را بابت طلب خود از مشتریان، برداشت نمایند و پذیره‌نویسی برای آن‌ها انجام نشود؟
پاسخ: خیر، وجوه واریزی مشتریان بابت پذیره‌نویسی، غیر قابل برداشت می‌باشد.

سوال (۱۵): این مسأله که مردم برای خرید این سهام، وجوه خود را از بانک‌ها خارج کنند، چگونه مدیریت می‌شود؟

پاسخ: در واقع وجوه از بانک‌ها خارج نخواهد شد، بلکه فرآیند جابجایی وجوه بین بانک‌ها انجام خواهد شد و نهایتاً پس از واریز به حساب خزانه، صرف تأمین هزینه‌های دولت خواهد شد.

سوال (۱۶): آیا امکان در نظر گرفتن تسهیلاتی خاص برای اقشار ضعیف جامعه مانند عشایر و ... به منظور بهره‌مندی از فرصت ایجاد شده و منتفع شدن این گروه از مردم از رشد بازار سرمایه وجود دارد؟
پاسخ: در شرایط فعلی و در پذیره‌نویسی صندوق واسطه‌گری مالی یکم این امکان فراهم نشده، لیکن این احتمال وجود دارد که در خصوص دو صندوق دیگر در این خصوص اتخاذ تصمیم شود. هر چند نفس این اقدام و اعمال تخفیف قابل توجه، به نوعی حمایت از اقشار ضعیف جامعه است.

سوال (۱۷): آیا صندوق سود مشخصی دارد؟

پاسخ: خیر. هدف از تشکیل این صندوق مشارکت همه مردم در این طرح و بهره‌مندی همه ایرانیان از سود بازار سرمایه است. طبیعتاً تغییرات ارزش سهام موجود در این صندوق منجر به افزایش یا کاهش ارزش واحدهای صندوق می‌گردد. ضمن این که تلاش می‌شود از طریق سرمایه‌گذاری مبالغ نزد صندوق برای بازارگردانی، حداکثر سود ممکن حاصل شود. بدین ترتیب، سود تضمینی برای واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق وجود نداشته و صرفاً سود احتمالی به شرح زیر قابل حصول است:

۱- افزایش قیمت سهام موجود در صندوق.

۲- واریز سود سالانه ناشی از عملکرد سهام شرکت‌های موجود در صندوق.

۳- سود حاصل از سرمایه‌گذاری منابع صندوق به صورت سپرده‌گذاری و خرید اوراق.

سوال (۱۸): آیا افت شاخص بورس، پیش‌بینی شده است؟

پاسخ: تغییرات شاخص بورس قابل پیش‌بینی نیست، لیکن حتی در صورت افت شاخص از آن‌جا که در حال حاضر مردم سهام را با تخفیف ۳۰ درصدی نسبت به قیمت‌های مورخ ۱۳۹۹/۲/۱۳ می‌خرند، با فرض کاهش شاخص بورس در این حدود نیز متضرر نخواهند شد. ضمن این که حدود ۱,۰۰۰ میلیارد تومان برای انجام بازارگردانی نزد صندوق "واسطه‌گری مالی یکم" نگهداری می‌شود.

سوال (۱۹): مقرر شده است مشتریان در فرصت مناسب و طی ماه‌های آینده، نسبت به ثبت نام در سامانه سجام و دریافت کد معاملاتی (کد بورسی) اقدام نمایند. لیکن فرآیند احراز هویت در کارگزاری‌ها بسیار زمان‌بر است و گاهی اوقات نیاز است مشتریان در دو مرحله به کارگزاری‌ها مراجعه نمایند. به نظر می‌رسد ضروری است این فرآیند تا حدی تسهیل گردد.

پاسخ: هر چند برای خرید واحدهای این صندوق هیچگونه نیازی به کد بورسی وجود ندارد، با توجه به مذاکرات و رایزنی‌های انجام شده، در نظر است تا فرآیند احراز هویت قبل از پایان اردیبهشت‌ماه از طریق سجام به صورت الکترونیکی و غیرحضوری انجام شود. سازمان بورس نیز با تعامل با شبکه بانکی در حال فراهم نمودن بسترهای لازم برای انجام این کار از طریق شعب تمامی بانک‌ها است. ضمن این که در حال حاضر این امر از طریق برخی از شعب بانک‌های صادرات ایران، شهر و آینده قابل انجام می‌باشد.

سوال (۲۰): آیا ضروری است متقاضیان ظرف مدت دو ماه احراز هویت را انجام دهند؟

پاسخ: ضرورت ندارد اشخاصی که نسبت به پذیره‌نویسی اقدام نموده‌اند، حتماً ظرف ۲ ماه فرآیند احراز هویت را تکمیل نمایند. این امر فقط در مورد آن دسته از متقاضیان صدق می‌کند که قصد دارند پس از خاتمه دو ماه، واحدهای خود را به فروش برسانند. در صورتی که متقاضیان قصد فروش واحدهای خود را نداشته باشند، فعلاً نیازی به اخذ تأییدیه سجام ندارند. به عبارتی اخذ تأییدیه سجام فقط برای معاملات بعدی مورد نیاز است.

سوال (۲۱): آیا داشتن حساب برای همه متقاضیان الزامی است؟

پاسخ: خیر. در این مرحله الزامی به داشتن حساب نیست؛ لیکن متقاضیان برای امکان معامله این واحدها در آینده می‌بایست حتماً حساب بانکی داشته باشند تا بتوانند کد بورسی اخذ کنند.

سوال (۲۲): آیا این طرح همان سهام عدالت است؟

پاسخ: خیر. این موضوع کاملاً متفاوت از سهام عدالت است و در این طرح مردم می‌توانند تا مبلغ ۲ میلیون تومان به ازاء هر کدملی سهام متعلق به دولت در بانک‌ها و بیمه‌ها را با تخفیف خریداری نمایند. در حالی که سهام عدالت سهامی است که قبلاً به حدود ۵۰ میلیون نفر از مردم تعلق گرفته و ظرف ماه‌های آتی مدیریت آن به خود مردم منتقل می‌شود و نیازی به واریز مجدد وجه توسط مردم برای تملیک سهام وجود ندارد.